

**WICEPREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**
DANIEL MAŃKOWSKI

Warszawa, \$DATA

DOZIK-5.053.3.2025.BK

Pan
[REDACTED]

Szanowny Panie,

Odpowiadając na Pańską petycję dotyczącą rozszerzenia zakresu stosowania sankcji kredytu darmowego na przypadki naruszeń obowiązków dotyczących umów kredytu zawieranych z mikroprzedsiębiorcami, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Sankcja kredytu darmowego została określona w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o *kredycie konsumenckim*¹, która wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki. Dyrektywa 2008/48/WE, jak wyjaśnia jej preambuła, ma na celu ochronę konsumenta jako słabszej strony w relacji z kredytodawcą, poprzez budowanie rynku kredytów konsumenckich, na którym kredytodawcy nie angażują się w nieodpowiedzialne udzielanie kredytów konsumentom, a konsumenci są prawidłowo poinformowani o przyjmowanych zobowiązaniach. Dla realizacji tych celów dyrektywa 2008/48/WE wprowadza wymóg przekazywania konsumentom szeregu informacji przedkontraktowych, a także reguluje kwestie dotyczące samej umowy kredytu. Realizacja obowiązków określonych w dyrektywie 2008/48/WE ma chronić konsumentów zwłaszcza przed wpędzaniem ich przez kredytodawców w spiralę zadłużenia².

Z kolei w motywie 47 dyrektywy 2008/48/WE wyjaśniono, że realizując obowiązek nałożony w art. 23 tej dyrektywy państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i zapewnić ich wdrożenie. Wybór sankcji pozostaje w gestii państw członkowskich, lecz przewidziane sankcje powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Sankcja kredytu darmowego jest zatem zastrzeżona na wypadek naruszenia przez kredytodawców niektórych obowiązków wynikających z tej dyrektywy i wdrożonych w ustawie o kredycie konsumenckim.

Dyrektywa 2008/48/WE zostanie z dniem 20 listopada 2026 r. uchylona i zastąpiona przez dyrektywę 2023/2225 w sprawie umów o kredyt konsumencki. Obecnie toczą się prace nad wdrożeniem tego aktu prawnego (projekt ustawy o kredycie konsumenckim, nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów - UC82).

¹ Dz. U. z 2024, poz. 1497, ze zm.

² Wyrok z dnia 27 marca 2014 r., *LCL Le Crédit Lyonnais*, C-565/12, EU:C:2014:190, pkt 42; wyrok z dnia 6 czerwca 2019 r., *Schyns*, C-58/18, EU:C:2019:467, pkt 41; wyrok z dnia 5 marca 2020 r., *OPR-Finance*, C-679/18, EU:C:2020:167, pkt 21.

Zarówno dyrektywa 2008/48/WE jak i dyrektywa 2023/2225 regulują wyłącznie relacje z konsumentami, a projekt ustawy o kredycie konsumenckim, podobnie jak aktualnie obowiązująca ustawa odzwierciedla zakres zastosowania dyrektywy. Z kolei umowy kredytu zawierane przez przedsiębiorców podlegają m. in. ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe³.

Postulowane w Pańskiej petycji zastosowanie przewidzianej w ustawie o kredycie konsumenckim sankcji kredytu darmowego w odniesieniu do kredytów udzielanym mikroprzedsiębiorcom wymagałoby zatem w pierwszej kolejności rozszerzenia zakresu zastosowania przepisów ustawy o kredycie konsumenckim na umowy zawierane z mikroprzedsiębiorcami. Są to m. in. przedkontraktowe obowiązki informacyjne, obowiązki dotyczące treści umowy i zmiany jej warunków. W ocenie Prezesa UOKiK, w chwili obecnej nie ma uzasadnienia dla tak daleko idącej zmiany w zakresie zastosowania ustawy.

W przekazanej petycji odnosi się Pan również do kwestii naliczania odsetek od kredytowanych kosztów kredytu, w tym prowizji, wskazując, że taka praktyka jest zabroniona w stosunku do konsumentów. W konsekwencji postuluje Pan wprowadzenie tego rodzaju zakazu oraz powiązanej z jego naruszeniem sankcji kredytu darmowego na przypadki umów kredytu zawieranych z mikroprzedsiębiorcami.

W tym zakresie należy wyjaśnić, że obowiązująca ustawa o kredycie konsumenckim wprost nie zakazuje takiej praktyki, zaś kwestia dopuszczalności kredytowania pozaodsetkowych kosztów kredytu na gruncie dyrektywy 2008/48/WE jest obecnie przedmiotem oceny Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie prejudycjalnej C-566/24 *Helpfind Recovery*. W orzeczeniu kończącym to postępowanie TSUE dopiero udzieli odpowiedzi w przedmiocie dopuszczalności tej praktyki w świetle prawa unijnego. Termin wydania wyroku w tej sprawie nie został jeszcze zakomunikowany.

Nowa dyrektywa nie zawiera żadnych zmian dotyczących naliczania odsetek od kredytowanych kosztów kredytu, stąd też orzeczenie TSUE dotyczące dopuszczalności kredytowania pozaodsetkowych kosztów kredytu w świetle dyrektywy 2008/48/WE będzie miało znaczenie również dla interpretowania tej kwestii na gruncie dyrektywy 2023/2225.

Z poważaniem

Daniel Mańkowski
Wiceprezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

³ Dz. U. z 1997, nr 140, poz. 939, ze zm.